

Slovensko partnerstvo za tla

Namen Slovenskega partnerstva za tla

Helena Matoz, Ministrstvo za okolje in prostor, december 2020

Namen Slovenskega partnerstva za tla

Slovensko partnerstvo za tla (SPT) je prostovoljno združenje organizacij in posameznikov Slovenije, v katerega se lahko vključi vsak, ki želi prispevati ali pa se želi zgolj informirati o vsebinah, ki se nanašajo na trajnostno upravljanje in varstvo tal

Od kje ideja za SPT

Delovna skupina za varstvo tal pri Evropski komisiji (ustanovljena 2015)

- nadgraditi Tematsko strategijo o varstvu tal (2006), ki določa varstvo in trajnostno rabo tal, še posebej preprečevanje nadaljnje degradacije tal in ohranjanje funkcij tal oziroma ekosistemskih storitev tal, ter sanacijo degradiranih tal do stopnje funkcionalnosti, ki je skladna vsaj s sedanjo in predvideno rabo (novembra 2020 je EK objavila »Road map« za pripravo nove strategije o tleh)

Protokol o varstvu tal Alpske konvencije

- ohranjanje ekoloških funkcij tal, preprečevanje degradacije tal in zagotavljanje racionalne rabe tal v alpski regiji

Globalno partnerstvo za tla (GSP) in Evropsko partnerstvo za tla (ESP) pri OZN FAO (Slovenija pridružila 2016)

- zagotavljanje zdravih, produktivnih tal z vidika prehranske varnosti prebivalstva in ostalih ekosistemskih storitev tal, od katerih je odvisno preživetje živih bitij ter družbe kot celote

Vedno večje zavedanje o tleh v Sloveniji in podobna partnerstva v sosednjih državah (Avstrija)

Ključna področja delovanja SPT

- izboljšati zavedanje o pomenu tal, njihovega varovanja in trajnostnega upravljanja v širši javnosti z različnih vidikov (tla kot neobnovljiv del okolja, pomen ekosistemskih funkcij in storitev tal za ljudi in okolje, naravni vir za kmetijsko in gozdarsko dejavnost, pomemben element podnebne sistema, tla kot mineralna surovina, tla/zemljina/odpadek, raba tal/raba zemljišč,...)
- integrirati civilno družbo v skupne aktivnosti na področju tal
- sodelovati in prispevati k pripravi učinkovite in usklajene zakonodaje s področja tal
- izmenjevati dognanja in informacije s področja varstva tal iz mednarodnega nivoja na nacionalni nivo (aktivnosti GSP/ESP, EK, projekti...) ter oblikovati odzive Slovenije na aktivnosti in zahteve GSP/ESP ali EK
- povezati strokovnjake s področja tal v Sloveniji ter krepiti njihovo sodelovanje, spodbujati medsektorsko sodelovanje za trajnostno upravljanje in varovanje tal in zemljišč v Sloveniji
- obravnavati največje probleme v zvezi s trajnostno rabo in varovanjem tal v Sloveniji ter se na te probleme usklajeno odzivati
- spodbujati aktivnosti za pripravo in boljše izvajanje ukrepov v zvezi z rabo in varovanjem tal v Sloveniji
- spodbujati, podpirati in usmerjati raziskave ter razvoj na področju trajnostnega upravljanja in varovanja tal
- spodbujati, podpirati in usmerjati vključevanje tal v kurikulumne za osnovne in srednje šole

Delovanje SPT

- za ustanovitev in vodenje SPT je ustanovljena delovna skupina (strokovnjaki BF, FF, NTF, KIS, GIS, ARSO, MKGP in MOP)
- MOP je kontaktna točka za zbiranje pobud/vsebin, ki bi jih obravnavali v okviru SPT (pobudo lahko da kdorkoli)
- srečanje najmanj enkrat letno – na Svetovni dan tal (5. december), kjer praviloma vsebinsko sledimo temam, ki jih vsako leto izpostavijo na FAO – GSP/ESP:
 - »Skrb za planet se začne s tlemi« (2017)
 - »Aktivno pristopi k preprečevanju onesnaževanja tal« (2018)
 - »Stop eroziji tal, zavarujmo našo prihodnost « (2019)
 - »Ohranimo živa tla, ohranimo biotsko pestrost tal« (2020)
- vzpostavljena je spletna stran na osrednjem spletnem mestu državne uprave <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/slovensko-partnerstvo-za-tla/>, kjer so dostopna tudi vsa gradiva srečanj SPT
- vsako srečanje SPT se objavi samo preko zgornje povezave

Slovensko partnerstvo za tla

Hvala za pozornost